

HOOFDSTUK II

ALGEMENE BEPALINGEN BETREFFENDE DE HAVENARBEID EN DE ERKENDE HAVENARBEIDERS

Artikel 1

Niemand mag in de havengebieden havenarbeid laten verrichten door andere werknemers dan erkende havenarbeiders.

Bij niet-naleving van dit artikel wordt de werkgever een aanvullende bijdrage opgelegd van 3 x het shiftloon en 1,5 x de bijdrage aan het Compensatiefonds voor Bestaanszekerheid.

Artikel 2 - Havenarbeid

Onder havenarbeid wordt verstaan: alle behandelingen van goederen welke per zee- of binnenschepen, spoorwagens of vrachtwagens aan- of afgevoerd worden, en de met deze goederen in verband staande bijkomende diensten, ongeacht deze activiteiten geschieden in de dokken, op bevaarbare waterwegen, op de kaden of in de instellingen welke gericht zijn op invoer, uitvoer en doorvoer van goederen, alsook alle behandelingen van goederen, welke per zee- of binnenschepen aan- of afgevoerd worden op de kaden van nijverheidsinstellingen.

Er wordt verstaan onder:

1. alle behandelingen van goederen:
 - a) goederen: alle goederen, met inbegrip van containers en vervoermiddelen, slechts uitzondering gemaakt voor:
 - de aanvoer alsmede de afvoer in bulk van aardolie, vloeibare aardolieproducten en vloeibare grondstoffen voor de raffinaderijen, de chemische nijverheid en de opslag- en transformatiebedrijvigheden in petroleuminstallaties;
 - vis aangevoerd met vissersvaartuigen;
 - vloeibare gassen onder druk en in bulk.
 - b) behandelingen: laden, lossen, stuwen, ontstuwen, omstuwen, storten, trimmen, klasseren, sorteren, kalibreren, stapelen, ontstapelen, alsmede samenstellen en ontbinden van eenheidsladingen.
2. de met deze goederen in verband staande bijkomende diensten: markage, wegen, meten, kubereren, controle, ontvangen, bewaken, afleveren, nemen van stalen en verzegelen, schoren en ontschoren.
3. instellingen: afdaken, loodsen, laad-, los- en opslagplaatsen en magazijnen.

Artikel 3 – Havengebied

Het Antwerpse havengebied wordt begrensd door de Rijksgrens aan grensmaal 271 in Kieldrecht tot grensmaal 269 A aan de Schelde en verder tot grensmaal 260 in Zandvliet; de Putsebaan tot aan de fiets- en voetgangerstunnel onder de autobaan A12; de autobaan A12 Antwerpen-Bergen-op-Zoom tot de brug over de Ekerse Steenweg; de Noorderlaan, Italiëlei, Tunnelplaats; de beide zijden van de Ankerrui, Oude Leeuwenrui, Brouwersvliet; de Scheldekaaien tot en met afdak 1; de linker Scheldeoever vanaf het punt gelegen tegenover afdak 1 tot de Waaslandtunnel; de kustweg A11 Antwerpen-Knokke-Heist tot het kruispunt van de autobaan N451 Vrasene-Kieldrecht; verder de autobaan N451 Vrasene-Kieldrecht, Dorpsstraat, Kouter tot de grensmaal 271 in Kieldrecht.

Erkenning

Artikel 4

De havenarbeiders worden erkend door het Paritair Subcomité voor de Haven van Antwerpen en de erkenning wordt verleend door toedoen van een paritair samengestelde Administratieve Commissie die in de schoot van het Paritair Subcomité is opgericht in uitvoering van het KB van 05-07-2004 betreffende de erkenning van havenarbeiders in de havengebieden die onder het toepassingsgebied vallen van de wet van 8 juni 1972 betreffende de havenarbeid.

De erkenning blijkt uit de erkenningskaart en de identificatiekaart die door het Paritair Subcomité worden afgegeven.

Artikel 5

Om in aanmerking te komen om erkend te worden als havenarbeider, moeten de aanvragers voldoen aan de volgende voorwaarden:

1. van goed gedrag en zeden zijn. Dit wordt beoordeeld aan de hand van een getuigschrift van goed gedrag en zeden, Model 1, dat alleszins slechts één enkele veroordeling wegens diefstal mag vermelden en deze veroordeling mag een voorwaardelijke gevangenisstraf van 1 maand niet overschrijden;
2. ■ medisch geschikt verklaard zijn voor havenarbeid door de externe dienst voor preventie en bescherming waarbij de lasthebber zoals bepaald in art. 1 van het KB van 4 september 1985, aangesloten is.■
3. geslaagd zijn in de psychotechnische proeven. Het doel van deze proeven is na te gaan of de kandidaat-havenarbeider voldoende intelligentie en de juiste persoonlijkheid en motivatie bezit, om na een opleiding de functie van havenarbeider te kunnen vervullen;
4. minimum 18 jaar zijn;
5. voldoende professionele taalkennis bezitten om alle bevelen en onderrichtingen in verband met het uit te voeren werk te kunnen verstaan;
6. de voorbereidingslessen tot veilig werken en tot het verwerven van vakbekwaamheid, ingericht door het Opleidingscentrum voor Havenarbeiders vzw, hebben gevolgd gedurende drie weken, en geslaagd zijn voor de eindproef;
7. de laatste 5 jaar niet het voorwerp geweest zijn van een maatregel van intrekking van erkenning van havenarbeider. Het betreft hier een intrekking in hetzelfde havengebied als dat waarvoor de erkenning als havenarbeider wordt gevraagd.

Havenarbeiders die kunnen aantonen dat zij in een andere lidstaat van de Europese Unie aan vergelijkbare voorwaarden inzake havenarbeid voldoen, worden niet meer aan deze voorwaarden onderworpen.

Artikel 6

Kandidaten die niet slagen in een psycho-technische proef, kunnen nadien deelnemen aan een herkansingsproef. Kandidaten die niet slagen in deze herkansingsproef kunnen na het verstrijken van een periode van 2 jaar opnieuw voorgedragen worden, voor zover zij op dat ogenblik nog voldoen aan alle gestelde voorwaarden. De proef kan slechts driemaal afgelegd worden (herkansing inbegrepen).

■ Kandidaten die niet geslaagd zijn voor de eindproef van de voorbereidingslessen tot veilig werken en tot het verwerven van vakbekwaamheid, ingericht door het Opleidingscentrum voor Havenarbeiders vzw, kunnen na het verstrijken van een periode van 5 jaar opnieuw voorgedragen worden, voor zover zij op dat ogenblik nog voldoen aan alle gestelde voorwaarden. ■

■ Havenarbeiders die na afloop van hun erkenning van bepaalde duur geen erkenning van onbepaalde duur verkrijgen, kunnen na het verstrijken van een periode van 5 jaar opnieuw voorgedragen worden, voor zover zij op dat ogenblik nog voldoen aan alle gestelde voorwaarden. ■

Artikel 7

Het Paritair Subcomité beslist over de erkenning, rekening gehouden met de behoefte aan arbeidskrachten.

De aanvraag tot erkenning wordt ingediend bij en behandeld door de Administratieve Commissie.

Artikel 8

De erkende havenarbeiders dienen te voldoen aan zekere minimum-prestatienormen; zij dienen havenarbeid te aanvaarden en uit te voeren volgens het gedegen vakmanschap.

Artikel 9

Ingeval van door de Vlaamse Dienst voor Arbeidsbemiddeling en Beroepsopleiding (VDAB) vastgesteld tekort aan erkende havenarbeiders, mag de werknemer, die niet erkend is als havenarbeider, bij wijze van uitzondering als gelegenheidsarbeider worden aangeworven voor havenarbeid, mits hij voldoet aan de volgende voorwaarden:

1. minimum 18 jaar oud zijn;
2. voldoende professionele taalkennis bezitten om alle bevelen en onderrichtingen in verband met het uit te voeren werk te kunnen verstaan.
- 3 van goed gedrag en zeden zijn;
4. medisch geschikt verklaard zijn voor havenarbeid door de externe dienst voor preventie en bescherming waarbij de lasthebber zoals bepaald in art. 1 van het KB van 4 september 1985, aangesloten is.

Hij bekomt in dit geval een gelegenheidskaart voorzien van een datum en geldig voor één taak. Na het beëindigen van deze taak moet de gelegenheidskaart door de werkgever worden ingehouden.

Gelegenheidsarbeiders mogen niet doorbesteld worden.

Een werkgever kan zich slechts beroepen op overmacht bij officieel in het aanwervingsbureau vastgesteld tekort aan havenarbeiders wanneer hij zijn werkaanbod in dit aanwervingsbureau heeft laten registreren en er op de betrokken aanwervingszitting en voor de betrokken beroepscategorieën tekorten werden vastgesteld. In dat geval mag het aantal gelegenheidsarbeiders niet hoger zijn dan het aantal voor de werkgever geregistreerde tekorten.

Artikel 10

De VDAB bezorgt wekelijks aan het Paritair Subcomité de lijsten der gelegenheidsarbeiders die tewerkgesteld werden wanneer er op de aanwervingszitting voor de betrokken taak een tekort aan erkende havenarbeiders genoteerd werd, evenals der gelegenheidsarbeiders die in overtreding werden tewerkgesteld omdat er geen tekort was vastgesteld of omdat niet voldaan is aan de voorwaarden van artikel 9.

De termijn van 5 werkdagen voor het indienen van een syndicale klacht bij het Bestendig Bureau, begint te lopen vanaf de kennisname door de Administratieve Commissie van de lijsten van de VDAB.

De klachten zullen door het Bestendig Bureau onderzocht worden, zelfs wanneer bepaalde gegevens zouden ontbreken, zoals plaats van tewerkstelling of naam van het schip.

Artikel 11

Volgende personen kunnen steeds door de Administratieve Commissie als havenarbeider rang B erkend worden:

1. de zonen van effectieve en plaatsvervangende leden van het Paritair Subcomité;
2. de natiebazen bij volledige stopzetting van de activiteiten of overname van hun bedrijf. De natiebaas moet op het ogenblik van de overname van zijn bedrijf, waardoor hij zijn hoedanigheid van natiebaas verliest, laten blijken dat hij al dan niet in aanmerking wil komen voor een erkenning als havenarbeider.

De effectieve leden van het Paritair Subcomité kunnen na 15 jaar lidmaatschap, waarbij de jaren als plaatsvervangend lid meegeteld worden, erkend worden als havenarbeider rang A.

Artikel 12

Wanneer een havenarbeider overlijdt tijdens de periode dat hij gerechtigd is op zijn erkenningskaart, kan de zoon die de steun is van het gezin, aanspraak maken op erkenning onder de volgende modaliteiten:

- de kandidaat dient te voldoen aan alle erkenningsvoorwaarden;
- in het geval de vader erkend was als havenarbeider, kan de zoon erkend worden als havenarbeider rang B. Wanneer echter de vader overleed ingevolge een arbeidsongeval of beroepsziekte, wordt de zoon onmiddellijk ingedeeld in de rang A.

Wanneer de zoon van de overleden havenarbeider ouder is dan 25 jaar dient hij zijn aanspraak op erkenning te doen gelden binnen de 2 jaar na het overlijden van zijn vader.

Artikel 13

De erkenning van havenarbeiders die weigeren te verschijnen op het jaarlijks medisch onderzoek kan worden geschorst totdat zij opnieuw medisch geschikt worden bevonden.

Artikel 14

- a) ■ Havenarbeiders kunnen van de Administratieve Commissie eenmaal in hun loopbaan een toelating tot tijdelijke afwezigheid uit het havenbedrijf bekomen om elders te werken. Deze tijdelijke afwezigheid is niet van toepassing voor havenarbeiders met een erkenning van bepaalde duur. Bij einde van de schorsing dient het bewijs van ononderbroken tewerkstelling geleverd te worden. ■

Deze afwezigheid kan maximaal drie jaar duren, behalve indien betrokkene een andere functie dan havenarbeider wil uitoefenen in dienst van een werkgever die ressorteert onder het Paritair Comité nr. 301 of nr. 226.

In dat geval dient deze werkgever zich akkoord te verklaren met de storting van de voorziene bijdrage aan het Compensatiefonds voor Bestaanszekerheid - Haven van Antwerpen.

- b) De erkenning als havenarbeider kan tevens geschorst worden voor:

1. Palliatief verlof: de havenarbeiders hebben recht op palliatief verlof om palliatieve zorgen te verstrekken. Gedurende één maand (verlengbaar met een maand) kunnen de prestaties volledig geschorst worden ofwel halftijds verminderd worden of verminderd worden met 1/5e.
2. Medische bijstand: de havenarbeiders hebben de mogelijkheid hun arbeidsprestaties te schorsen om bijstand te verlenen aan een gezinslid of een familielid tot de tweede graad, dat lijdt aan een zware ziekte. Per periode van minimum 1 maand tot maximum 3 maanden kunnen de prestaties volledig geschorst worden ofwel halftijds verminderd worden of verminderd worden met 1/5^e.
3. Ouderschapsverlof: de havenarbeiders hebben recht op het ouderschapsverlof naar aanleiding van de geboorte van hun kind of de adoptie van een kind tot het 12 jaar wordt. Deze leeftijdsgrens wordt verhoogd tot 21 jaar wanneer het kind voor ten minste 66 % getroffen is door een lichamelijke of geestelijke ongeschiktheid of door een aandoening die tot gevolg heeft dat ten minste 4 punten toegekend worden in pijler I van de medisch-sociale schaal in de zin van de regelgeving betreffende de kinderbijslag.

Dit verlof kan opgenomen worden in één van de volgende vormen:

- 4 maanden voltijdse schorsing
- 8 maanden halftijdse vermindering
- 20 maanden vermindering met 1/5e.

- c) De erkenning van een havenarbeider kan ingevolge het specifieke stelsel van het tijdskrediet volledig geschorst worden of verminderd worden met 1/5e of 1/2e. Hiervoor gelden volgende regelingen:

1. Tijdskrediet zonder motief: de duurtijd voor een niet-gemotiveerd tijdskrediet wordt beperkt tot een equivalent van 12 maanden volledige schorsing van de arbeidsprestaties, dat wil zeggen:
 - ■ 12 maanden volledige schorsing van de arbeidsprestaties ■
 - 24 maanden vermindering van de arbeidsprestaties tot een halftijdse betrekking;
 - 60 maanden 1/5-tijdskrediet;
 - of een combinatie (maximaal het voltijds equivalent van 12 maanden).

Om recht te hebben op een niet-gemotiveerd tijdskrediet moet de havenarbeider, op het moment van de schriftelijke aanvraag, aan twee voorwaarden voldoen:

- een beroepsloopbaan als loontrekkende van minstens 5 jaar aantonen
- minstens 2 jaar anciënniteit als havenarbeider hebben.

Er wordt voorzien in een mechanisme om gelijktijdige afwezigheden ingevolge tijdskrediet zonder motief te beperken. Dit beperkingsmechanisme wordt toegepast van zodra meer dan 5% van het aantal havenarbeiders gelijktijdig het recht op tijdskrediet wensen op te nemen.

Voor de losse havenarbeiders wordt de drempel vastgelegd per categorie en per aanwervingszitting. Voor de havenarbeiders in vast dienstverband wordt de beperking van de afwezigheden geregeld op ondernemingsvlak. Van zodra de drempel bereikt is, zullen nieuwe aanvragen uitgesteld worden tot er een plaats vrijkomt.

2. Tijdskrediet met motief zorg en opleiding: het recht op tijdskrediet wordt uitgebreid met een bijkomend recht van in totaal maximaal 36 maanden voor havenarbeiders die hun arbeidsprestaties volledig schorsen of verminderen:
 - om voor hun kind te zorgen tot de leeftijd van 8 jaar;
 - voor het verlenen van palliatieve verzorging;
 - voor het verlenen van bijstand of verzorging aan een zwaar ziek gezins- of familielid;
 - om een door de Gemeenschappen of de sector erkende opleiding te volgen die voldoet aan bepaalde voorwaarden.

Het bijkomend recht wordt niet proportioneel verrekend bij opname in een deeltijdse formule.

Voor het bekomen van dit bijkomend recht moet de havenarbeider geen beroepsloopbaan als loontrekkende van minstens 5 jaar aantonen; hij moet wel minstens 2 jaar anciënniteit hebben.

De duur van het recht wordt verminderd met de maanden tijdskrediet voor de verzorging van een zwaar ziek of gehandicapt kind, uitgezonderd de eerste 12 maanden daarvan.

3. Tijdskrediet met motief verzorging zwaar ziek of gehandicapt kind: het recht op tijdskrediet wordt uitgebreid met een bijkomend recht van maximaal 48 maanden voor havenarbeiders die hun arbeidsprestaties volledig schorsen of verminderen:
 - om zorg te dragen voor hun gehandicapt kind tot de leeftijd van 21 jaar;
 - voor het verlenen van bijstand of verzorging aan hun zwaar ziek kind of aan een zwaar ziek kind dat gezinslid is.

Het bijkomend recht wordt niet proportioneel verrekend bij de opname in een deeltijdse formule.

Voor het bekomen van dit bijkomend recht moet de havenarbeider geen beroepsloopbaan als loontrekkende van minstens 5 jaar aantonen; hij moet wel minstens 2 jaar anciënniteit hebben.

De duur van het recht wordt verminderd met de maanden tijdskrediet met motief zorg en opleiding.

4. Bijzonder stelsel 55+: oudere havenarbeiders hebben recht op tijdskrediet tot aan de pensioenleeftijd, wanneer zij hun arbeidsprestaties verminderen tot een halftijdse betrekking of genieten van een 1/5-tijdskrediet. Hiervoor gelden de volgende voorwaarden:
 - De leeftijd van 55 jaar hebben bereikt;
 - 25 jaar beroepsloopbaan als loontrekkende kunnen bewijzen.
- 5. In uitvoering van art.8, § 3 van de cao nr. 103 van de Nationale Arbeidsraad wordt bepaald dat werknemers vanaf de leeftijd van 50 jaar de arbeidsprestaties kunnen verminderen met 1/5^e ten belope van 1 dag per week op voorwaarde dat zij voorafgaand een beroepsloopbaan van tenminste 28 jaar doorlopen hebben. ■

Voor alle havenarbeiders worden de afwezigheidsdagen bepaald op een vaste weekdag op het ogenblik van de goedkeuring van het recht op tijdskrediet.

Bij de vermindering van de prestaties tot een halftijdse betrekking dienen de afwezigheidsdagen voor de losse havenarbeiders aaneensluitend te zijn. De losse havenarbeiders ingedeeld in de derde aanwervingszitting zullen in dit geval van shift moeten veranderen.

Artikel 15

Uitgezonderd de beslissingen waarvan sprake in de artikelen 7 tot en met 9 van het koninklijk besluit van 5 juli 2004 betreffende de erkenning van havenarbeiders in de havengebieden die onder het toepassingsgebied vallen van de wet van 8 juni 1972 betreffende de havenarbeid, kan tegen de beslissingen van de administratieve commissie beroep aangetekend worden bij het Fonds. Het beroep moet bij een ter post aangetekende brief aan het Compensatiefonds voor Bestaanszekerheid – Haven van Antwerpen, Brouwersvliet 33 bus 7, 2000 Antwerpen worden toegezonden, binnen een termijn van 60 dagen na ontvangst van de beslissing. Het beroep werkt niet opschortend.

(Artikel 16 t/m 30: vrij voor aanvulling).

